

prima instanță: Sv.Balmuș
instanța de apel: N.Cernat, A.Pahopol, A.Gavrilița

dosarul nr.2ra-3589/14

Î N C H E I E R E

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Galina Stratulat

Judecătorii:

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Serghei Mocanu în interesele recurente Olesea Balaban,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Balaban Olesea împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii și compensarea prejudiciului material și moral cauzat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Balaban Olesea, și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013,

c o n s t a ț ă

La 14 decembrie 2012 Balaban Olesea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii și compensarea prejudiciului material în mărime de 3200 Euro și a prejudiciului moral cauzat în sumă de 30 000 lei, pe perioada de timp 15 august 2011 – 15 decembrie 2012.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 16 iunie 2008 s-a adresat în Curtea de Apel Chișinău ca instanță de contencios administrativ cu acțiune împotriva Consiliului municipal Chișinău prin care a solicitat a fi recunoscut ilegal refuzul nr.B-1519/08 din 22 mai 2008 și a-i acorda spațiu locativ în mun. Chișinău.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău nr.3-2742/2008 din 20 octombrie 2008 acțiunea a fost admisă.

S-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul nr.B-1519/08 din 22 mai 2008 și s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să emită actul administrativ solicitat, decizia privind atribuirea reclamantei Balaban Olesea spațiu locativ în mun. Chișinău, conform normelor stabilite de art. 42 Cod cu privire la locuințe.

La 04 noiembrie 2008 hotărîrea Curții de Apel Chișinău a intrat în vigoare.

În termenul prevăzut de art.32 alin.2 din Legea RM nr.793 din 10 februarie 2000, Consiliul municipal Chișinău nu a executat benevol hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2008, ca urmare la 22 aprilie 2009 aceasta din urmă a fost depusă la executare silită la Oficiul de executare Centru al Departamentului de

executare al Ministerul Justiției.

Susține reclamanta că, pînă la moment hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2008 nu este executată, deși în perioada de neexecutare Consiliul municipal Chișinău a atribuit mai multe spații locative altor persoane.

Suplimentar reclamanta a indicat că, la 15 august 2011, a depus o acțiune în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău către Ministerul Finanțelor al RM privind constatarea încălcării dreptului la executării hotărîrii judecătorești în termen rezonabil a hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2008 pentru perioada 04 decembrie 2008-15 august 2011, solicitînd încasarea de la Ministerul Finanțelor în beneficiul ei prejudiciul material în valoare de 6473,33 euro și 30 000 lei cu titlul de prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2012 acțiunea a fost admisă.

S-a constatat încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2008.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul Olesei Balaban prejudiciul material în valoare de 6473,33 euro, prejudiciul moral în sumă de 30 000 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2012, devenită irevocabilă, s-a admis parțial recursul declarat de către Ministerul Finanțelor, s-a modificat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2012 și s-a micșorat prejudiciul moral încasat de la Ministerul Finanțelor în sumă de 30 000 lei pînă la 7320 lei.

În rest hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 noiembrie 2012 s-a menținut.

Necătînd la hotărîrile judecătorești irevocabile, Consiliul municipal Chișinău, în continuare, nu execută benevol, hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2008, ca urmare, este nevoită să apeleze în instanță cu acțiune de constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii și compensarea prejudiciului material și moral cauzat, pe perioada de timp 15 august 2011 – 15 decembrie 2012.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a constatat faptul încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești pentru perioada de la 15 august 2011 pînă la 12 decembrie 2013.

S-a încasat din bugetul de stat al RM în beneficiul Olesei Balaban cu titlu de

prejudiciu moral suma de 3000 (trei mii) lei și cheltuieli de judecată 1000 (una mie) lei.

În rest, cererea Olesei Balaban privind încasarea prejudiciului material în valoare de 5400 euro, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Ne fiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30.12.2013, a fost declarat apel de către reprezentantul apelantei Balaban Olesea, Serghei Mocanu, care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013 în partea în care s-au respins cerințele reclamantei privind încasarea prejudiciului material în valoare de 5400 euro, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014 s-a respins apelul declarat de către reprezentantul apelantei Balaban Olesea, Serghei Mocanu, cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 decembrie 2013.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că, în materie de drept se reține că, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. 1 din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit art. 2 din Legea 87/21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești:

(1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

(2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare *reclamant*).

(6) Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la

judicarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților.

Potrivit art.1422 CC(1) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art. 1423 (1) mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Reieșind din normele de drept citate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că la determinarea prejudiciului moral instanța de judecată ține cont de practica Curții Europene a Drepturilor Omului și atunci când acordă o sumă de bani cu titlu de prejudiciu moral, se va lua în considerare asemenea factori precum vârsta reclamantului, venitul său personal, perioada pe parcursul căreia hotărârea nu a fost executată și alte aspecte relevante (*Țîmbal vs. Moldova, cererea nr. 22970/02, hotărâre din 14 septembrie 2004, § 34*), stabilind prejudiciul moral în sumă de 3000 lei.

Menționează instanța de apel că, că suma stabilită este echitabilă pe măsură să aducă o satisfacție, apelantei pentru prejudiciul moral suferit.

La 19 mai 2014 avocatul Serghei Mocanu în interesele recurente Olesea Balaban a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea lui, casarea parțială a hotărârilor judecătorești în partea în care s-au respins cerințele recurente Balaban Olesea privind încasarea prejudiciului material în valoare de 5400 euro, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului avocatul Serghei Mocanu în interesele recurente Olesea Balaban a invocat că, instanța de apel și prima instanță nu au constatat și nu

au elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, a aplica eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile instanțelor expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Serghei Mocanu în interesele recurente Olesea Balaban nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs, în esența lui, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, căroră instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la

fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Serghei Mocanu în interesele recurente Olesea Balaban ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de avocatul Serghei Mocanu în interesele recurente Olesea Balaban se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru